

FM: Oktobrī apstrādes rūpniecībā turpinās spēcīgs pieaugums

Publicēts: 31.01.2018.

Latvijas rūpniecības nozarē saražotās produkcijas apjoms šā gada oktobrī ir sasniedzis jaunu izlaides rekordu, izaugsmei gada griezumā palielinoties līdz 6,7%, kas ir viens no straujākajiem rūpniecības izlaides pieauguma tempiem 2016. gada laikā. Centrālās statistikas pārvaldes publicētie dati liecina, ka rūpniecības spēcīgo izaugsmi oktobrī veicināja izlaides pieaugums visās rūpniecības nozarēs, taču izteikti lielāko pozitīvo devumu sektora kopējā izaugsme nodrošinājis apstrādes rūpniecības kāpums par 7,0% salīdzinājumā ar pagājušā gada oktobri.

Jaunākie dati parāda, ka izlaide ir bijusi augoša vairumā apstrādes rūpniecības apakšnozaru, un gluži kā iepriekšējā mēnesī tieši lielāko apakšnozaru pieaugums ir nodrošinājis būtiskāko devumu apstrādes rūpniecības izaugsmei. Tā, piemēram, kokapstrāde šā gada oktobrī salīdzinājumā ar gadu iepriekš ir pieaugusi par 4,9%. Lai arī lielākā daļa no kokrūpniecībā saražotās produkcijas ir paredzēta eksportam, šogad apakšnozares izaugsmi stimulē pieprasījuma pieaugums kā ārējos, tā arī vietējā tirgū. Uz to norāda dati par kokapstrādes produkcijas apgrozījumu, kas šā gada desmit mēnešos eksportā ir palielinājies par 3,8%, kamēr vietējā tirgū apgrozījums ir pieaudzis vēl spēcīgāk - par 9,0%. Līdzās kokrūpniecības izaugsmei pieauga arī mēbeļu ražošanas apjomi – par 9,9% gada izteiksmē. Šīs apakšnozares izaugsmi nodrošinājis noieta pieaugums eksportā, savukārt vietējā tirgū realizētie mēbeļu apjomi samazinājušies.

Jau trešo mēnesi pēc kārtas palielinās pārtikas produktu ražošanas apjomi, salīdzinājumā ar pērnā gada oktobri izaugsmei spēcīnāties līdz 6,0%. Lai arī atsevišķos pārtikas produktu ražošanas segmentos situācija joprojām ir pietiekami sarežģīta un neprognozējama, ko pamatā nosaka Krievijas importa embargo un šīs kaimiņvalsts pieprasījuma vājums, nozarē kopumā vērojami stabili uzlabojumi. Par to liecina, piemēram, ziņas no lielākā pārtikas produktu ražotāja Latvijā AS "Dobeles dzirnavnieks", kurš pagājušajā mēnesī atklāja jaunu graudu pārslu ražotni ar mērķi tuvākajos gados kāpināt eksporta apjomus Skandināvijas valstīs. Tāpat jaunas investīcijas ražošanas paplašināšanā un jaunu iekārtu iegādē plāno gaļas pārstrādes uzņēmumi "Rēzeknes gaļas kombināts" un "Nākotne". Izlaides apjoma pieaugums reģistrēts arī dzērienu ražošanā – par 14,1% salīdzinājumā ar 2015. gada oktobri.

Augsta izaugsme šā gada oktobrī turpinājās nemetālisko minerālu izstrādājumu jeb būvmateriālu ražošanā. Šīs apakšnozares pieaugums gada griezumā veidoja 18,8%. Būvmateriālu ražošanu joprojām stimulē pieprasījuma un apgrozījuma pieaugums eksportā, kamēr vietējā tirgū, būvniecības nozarei šogad uzrādot ievērojamu kritumu, arī produkcijas realizācijas apjomos vērojams samazinājums.

Labi pieauguma tempi reģistrēti arī metālapstrādes un mašīnbūves nozarēs – gatavo metālizstrādājumu ražošana oktobrī pieauga par 4,6%, salīdzinot ar attiecīgo mēnesi pirms gada, elektrisko iekārtu ražošanā reģistrēta izaugsme 15,0% apmērā, automobiļu un piekabju ražošanā – 21,2%. Par 20,1% palielinājās datoru, elektronisko un optisko iekārtu ražošanas apjomi. Poligrāfijas un ierakstu reproducēšanas izlaide tajā pašā laikā pieauga par 10,9%.

Izlaides apjoma kritums šā gada oktobrī reģistrēts papīra un papīra izstrādājumu ražošanas apakšnozarē (-11,8% gada griezumā) un svārstīgajā ķīmisko vielu un produktu ražošanas apakšnozarē (-0,7%). Vēl ražošanas apjomi 2016. gada oktobrī samazinājušies vieglajā rūpniecībā, proti, tekstilizstrādājumu ražošana saruka par 4,4% un apģērbu ražošana samazinājās par 1,6%. Kopumā vieglā rūpniecība šogad pamazām stabilizējas un nozares pārstāvji prognozē, ka ražošanas apjomi 2016. gadā varētu saglabāties iepriekšējā gada līmenī. Šādu prognozi nosaka gatavo apģērbu ražošanas sarukuma mīļēšanās un tekstilizstrādājumu ražošanas apjoma pieaugums. Tekstilizstrādājumu apakšnozares attīstību šogad sekmē higiēnas preču ražošanas uzņēmuma "iCotton" darbība. Uzņēmums, gada pirmajā pusē pabeidzot vienu investīciju projektu, neseno paziņojis par jauna ražošanas kompleksa izveides ieceri, investējot 12 miljonus eiro.

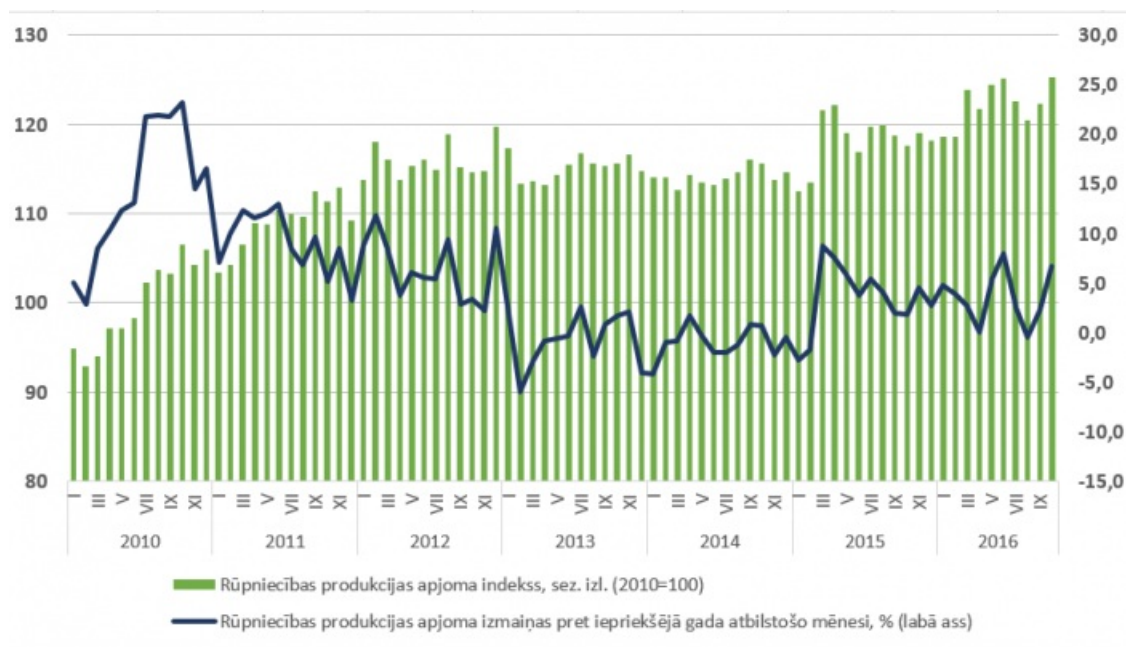
Pēc divu mēnešu pārtraukuma ražošanas apjomu pieaugumu uzrādīja elektroenerģijas un gāzes apgādes nozare. Tās izaugsmi 5,1% apmērā gada griezumā noteica elektroenerģijas ražošanas apjomu pieaugums oktobrī par 8,1%, ko savukārt nodrošināja ievērojamais izlaides kāpums hidroelektrostacijās.

Šogad kopumā rūpniecība attīstās ļoti labi un līdz ar to šī nozare ir izvirzījies par vienu no galvenajiem Latvijas ekonomiskās izaugsmes veicinātājiem. Rūpniecības, īpaši apstrādes rūpniecības, izaugsmi šogad galvenokārt nosaka eksporta pieaugums. Šāda tendence visdrīzāk saglabāsies līdz gada beigām, ko papildus veicinās eiro vērtības kritums pret citām nozīmīgākajām valūtām (britu mārciņa, ASV dolārs). Euro vērtības samazināšanās kāpinās Latvijā ražoto produktu konkurētspēju un eksporta potenciālu ārpus eirozonas.

Par pozitīvām rūpniecības attīstības perspektīvām liecina arī jaunākie Eiropas Savienības (ES) ekonomikas sentimenta rādītāji, kā arī Latvijas apstrādes rūpnieku konfidence. Piemēram, patērētāju un uzņēmēju kopējais sentimenta indekss ES novembrī ir uzrādījis augstāko līmeni šā gada laikā. Tas norāda uz ekonomiskās aktivitātes spēcīnāšanos Latvijas galvenajā eksporta tirgū, tādējādi veidojot augstāku pieprasījumu arī pēc Latvijā ražotajām precēm.

Savukārt Latvijas apstrādes rūpniecības nozares pārstāvju konfidences indikators novembrī bija krietni virs šā gada vidējā līmeņa, sasniedzot augstāko vērtību kopš 2014. gada februāra. Būtiskas izmaiņas pozitīvajā virzienā uzrāda apstrādes rūpnieku vērtējumus par ražotās produkcijas pasūtījumiem, tai skaitā eksporta pasūtījumiem. Līdzās šiem rezultātiem rūpnieki paredz ražošanas pieaugumu turpmākajos trīs mēnešos. Tāpat tiek arī norādīts, ka kopējā nodarbinātība apstrādes rūpniecības nozares uzņēmumos turpmākajos trīs mēnešos pieaugs.

Tādējādi ir sagaidāms, ka arī pēdējos 2016. gada mēnešos rūpniecībā turpināsies izaugsme, uz ko norāda gan ārējās vides faktori, gan pašu uzņēmēju noskaņojums un prognozes.

<https://www.fm.gov.lv/lv/fm-oktobri-apstrades-rupnieciba-turpinas-specigs-pieaugums>